

AKCIONI PLAN ZA IMPLEMENTACIJU PREPORUKA DRŽAVNE REVIZORSKE INSTITUCIJE

Povodom razmatranja Predloga Zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2021. godinu Skupština Crne Gore je 27. decembra 2022. godine donijela Zaključak (broj 33/22-4/8), kojim poziva Vladu Crne Gore na poštovanje i ispunjavanje svih preporuka Državne revizorske institucije datih u Izvještaju o reviziji Predloga zakona o Završnom računu budžeta Crne Gore za 2021. godinu.

U nastavku se daju preporuke formulisane od strane Državne revizorske institucije, institucije nadležne za njihovo sprovođenje i rokovi za implementaciju.

OBLAST	PREPORUKA DRŽAVNE REVIZORSKE INSTITUCIJE	NADLEŽNA INSTITUCIJA	ROK
1.Finansijska revizija	1.1. Ministarstvo finansija treba da u cjelosti uskladi vođenje Glavne knjige trezora sa Pravinikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.	Ministarstvo finansija	Kontinuirano
	1.2. Ministarstvo finansija kroz sistem Glavne knjige trezora treba da obezbijedi potpunu evidenciju stanja finansijske imovine (klasa 1) i evidenciju obaveza (klasa 2).	Ministarstvo finansija	Kontinuirano
	1.3. Ministarstvo finansija evidencijom u Glavnoj knjizi trezora mora obuhvatiti sve transakcije finansiranja i obezbijediti evidenciju gotovine koja predstavlja državni novac.	Ministarstvo finansija	Kontinuirano
2.Privremeno finansiranje	2.1. Ministarstvo finansija je dužno da potrošačkim jedinicama u periodu privremenog finansiranja odobrava sredstva do iznosa 1/12 (jedne dvanaestine) stvarnih izdataka u prethodnoj fiskalnoj godini, u skladu sa članom 37 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.	Ministarstvo finansija	Kontinuirano u periodu privremenog finansiranja
	2.2. Prilikom planiranja budžeta Ministarstvo finansija i potrošačke jedinice su dužni voditi računa da svi programi i potprogrami sadrže indikatore učinka.	Ministarstvo finansija	Kontinuirano
3.Izvještaj neizmirenim obavezama	3.1. Potrošačke jedinice su dužne da u skladu sa članom 40 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, ugovaraju obaveze u granicama utvrđenim godišnjim zakonom o budžetu države.	Ministarstvo finansija	Kontinuirano
	3.2. Preporučuje se da u cilju tačnog iskazivanja obaveza, Ministarstvo finansija Uputstvom o radu državnog trezora definiše obavezni godišnji popis obaveza potrošačkih jedinica i njihovog usaglašavanja sa dobavljačima.	Ministarstvo finansija	III kvartal

4. Prekoračenje budžetske potrošnje	4.1. Ministarstvo finansija je dužno da sa pozicije 4630 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda, nakon nastanka troška po osnovu prinudnog izvršenja, vrši preusmjeravanja u korist potrošačke jedinice kod koje je nastao trošak, u skladu sa Zakonom.	Ministarstvo finansija	Kontinuirano
5. Gotovinski depoziti	5.1. Potrebno je da se izvrši konsolidacija računa Agencije za investicije Crne Gore koji se vodi kod CKB banke.	Ministarstvo finansija Agencija za investicije	Kontinuirano
	5.2. Preporučuje se da se godišnjim zakonom o budžetu utvrdi plan korišćenja i namjena sredstava koja se nalaze na računu Agencije za investicije Crne Gore, kao i da se odredi državni organ odgovoran za upravljanje istim.	Ministarstvo finansija	Kontinuirano
	5.3. Potrebno je da Ministarstvo finansija evidentira sredstva na grupi računa 715 – Ostali prihodi u iznosu od 13.299.923,00€ i da za isti iznos izvrši uvećanje finansijske imovine na klasi 1.	Ministarstvo finansija	Kontinuirano
6. Završni poreski račun	6.1. U cilju iskazivanja tačnog stanja poreskog duga potrebno je da Uprava prihoda i carina evidentira rješenja o ukidanju rješenja o reprogramu poreskog potraživanja, kao i da se u završnom poreskom računu prezentuju dodatne informacije sa detaljnim obrazloženjem vezanim za reprogram.	Uprava prihoda i carina	Kontinuirano
	6.2. Potrebno je da Uprava prihoda i carina nastavi sa sprovođenjem aktivnosti kako bi se utvrdilo stvarno stanje poreskog duga kod državnih organa.	Uprava prihoda i carina	Kontinuirano
7. Primici budžeta	7.1. Ministarstvo finansija treba da ukupne primitke ostvarene od davanja u zakup objekata i angažovanja opreme evidentira u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.	Ministarstvo odbrane Ministarstvo finansija	Kontinuirano
	7.2. Potrošačke jedinice koje ostvaruju prihode treba da u saradnji sa Ministarstvom finansija, a kroz usaglašene radne procedure obezbijede naplatu, evidentiranje i iskazivanje ostvarenih prihoda u skladu sa Naredbom o načinu uplate javnih prihoda, Uputstvom o radu državnog trezora i Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.	Svi korisnici budžeta koji imaju otvorene evidencione račune	Kontinuirano
	7.3. Potrošačke jedinice koje vrše naplatu prihoda dužne su se pridržavati tačke 36 Uputstva o radu Državnog trezora, kojom je utvrđeno da je glavni službenik za finansije odgovoran za transfer prihoda i njihov raspored po vrstama u skladu sa budžetskom klasifikacijom, u potrošačkoj organizaciji koja je pod njegovom nadležnošću.	Svi korisnici budžeta koji imaju otvorene evidencione račune	Kontinuirano

	7.4. Preporučuje se Ministarstvu finansija da prilive evidentira u skladu sa članom 10 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.	Ministarstvo finansija	Kontinuirano
	7.5. Ministarstvo finansija dužno je da uskladi evidenciju primitaka i izdataka sa članom 9 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.	Ministarstvo finansija	Kontinuirano
	7.6. Vlada je dužna u skladu sa načelom sveobuhvatnosti planirati, tekuće transakcije, kapitalne transakcije i transakcije finansiranja kao i neto promjene gotovine za konkretnu fiskalnu godinu.	Ministarstvo finansija	Kontinuirano
8.Izdaci budžeta	8.1. Potrošačke jedinice dužne su da obračunavaju i uplaćuju poseban doprinos za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom, shodno čl. 21 i 22 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom.	Svi korisnici budžeta	Kontinuirano
	8.2. Potrošačke jedinice su dužne da sačinjavaju ugovore o dopunskom radu u skladu sa članom 202 Zakona o radu.	Svi korisnici budžeta	Kontinuirano
	8.3. Potrošačke jedinice su dužne da popunu sistematizovanih radnih mjesta vrše u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, a da ugovore o djelu zaključuju u skladu sa članom 669 Zakona o obligacionim odnosima.	Svi korisnici budžeta	Kontinuirano
	8.4. Preporučuje se potrošačkim jedinicama da sačinjavaju izvještaje o sprovedenim aktivnostima i poslovima koji su predmet ugovora angažovanih lica i da na osnovu istih vrše isplate ugovorenih naknada u skladu sa tač. 23 i 25 Uputstva o radu državnog trezora odnosno nakon što se utvrdi da je izvršena usluga.	Svi korisnici budžeta	Kontinuirano
	8.5. Potrošačke jedinice su dužne da se prilikom pružanja pomoći privrednom društvu pridržavaju čl. 10 i 12 Zakona o kontroli državne pomoći.	Svi korisnici budžeta	Kontinuirano
	8.6. Ministarstvo kapitalnih investicija je dužno da pomoći pravnim i fizičkim licima evidentira na grupi računa 431 – Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru, u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.	Ministarstvo kapitalnih investicija	Kontinuirano
	8.7. Potrošačke jedinice su u obavezi da grupu računa 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda ne terete sa izdacima čija obaveza plaćanja dopijeva u tekućoj fiskalnoj godini. Iste su dužne da evidentiranje i plaćanje obaveza nastalih u tekućem periodu vrše u skladu sa godišnjim zakonom o budžetu i Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne	Svi korisnici budžeta	Kontinuirano

	Gore i budžete opština.		
	8.8. Potrošačke jedinice su dužne da sredstva tekuće budžetske rezerve koriste u visini do 5% sredstava planiranih godišnjim zakonom o budžetu te potrošačke jedinice, kako je propisano članom 3 stav 1 Pravilnika o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve.	Svi korisnici budžeta	Kontinuirano
	8.9. Ministarstvo finansija je dužno da vrši plaćanja u skladu sa dostavljenim fakturama od strane ino dobavljača, kao i da izvrši povraćaj poreza na dodatu vrijednost koji je plaćen prilikom nabavke opreme od strane ino dobavljača.	Ministarstvo finansija	Kontinuirano
	8.10. Ministarstvo finansija dužno je donijeti novi Pravilnik o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve, usklađen sa članom 43 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.	Ministarstvo finansija	II kvartal
	8.11. Ministarstvo javne uprave dužno je da sredstva budžetske rezerve koristi u skladu sa Pravilnikom o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve.	Ministarstvo javne uprave	Kontinuirano
9.Kapitalni budžet	9.1. Preporučuje se Upravi za saobraćaj da ugovore o građenju zaključuje nakon što obavi sve neophodne prethodne radnje, u cilju neometanog uvođenja izvođača u posao i sprječavanja uvećanja ugovornih troškova projekta.	Ministarstvo kapitalnih investicija (Uprava za saobraćaj)	Kontinuirano
	9.2. Preporučuje se da se godišnjim zakonom o budžetu utvrde prioritetni projekti započeti u prethodnim godinama i za iste opredijeli iznos sredstava neophodan za završetak projekata u cilju stavljanja objekata u upotrebu.	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma (Uprava za kapitalne projekte) Ministarstvo finansija	III kvartal
	9.3. Uprava za kapitalne projekte je u obavezi da prati aktivnosti na realizaciji projekata koje realizuju/sprovode potpisnici ugovora, te da obezbijedi redovnu dostavu mjesečnih izvještaja o stepenu realizacije ugovora, u skladu sa potpisanim ugovorima do 5.-og u tekućem za prethodni mjesec.	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma (Uprava za kapitalne projekte)	Kontinuirano
	9.4. Preporučuje se Upravi za kapitalne projekte da na osnovu člana 131 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, te zaključenih Ugovora o osiguranju od profesionalne odgovornosti preduzme radnje u cilju naknade	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	Kontinuirano

	štete prouzrokovane nedostacima nastalim pri izradi projektne dokumentacije.	(Uprava za kapitalne projekte)	
10. Javni dug	10.1. Potrebno je da Ministarstvo finansija prije zaključivanja derivatnih ugovora vrši detaljne analize rizika.	Ministarstvo finansija	Kontinuirano
	10.2. Potrebno je da Ministarstvo finansija uveća iznos javnog duga Crne Gore za 2021. godinu, u dijelu domaćeg duga, u iznosu od 233.029,17€.	Ministarstvo finansija	Kontinuirano
	10.3. Potrebno je da Ministarstvo finansija izrađuje pregled o kretanju državnih garancija na osnovu konfirmisanih izvoda otvorenih stavki preduzeća, kojima su izdate garancije i kreditora.	Ministarstvo finansija	Kontinuirano
	10.4. Neophodno je da Ministarstvo finansija u saradnji sa lokalnim samoupravama propiše podzakonski akt kojim će se na jedinstven način urediti konsolidacija i evidencija javnog duga na nivou lokalne samouprave.	Ministarstvo finansija	III kvartal
11. Državna imovina	11.1. Potrebno je da Uprava za katastar i državnu imovinu izradi bazu podataka organa (državnih organa, organa lokalne samouprave i javnih službi čiji je osnivač Crna Gora, odnosno opština), koji su po Zakonu o državnoj imovini obavezni da dostavljaju podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima.	Uprava za katastar i državnu imovinu	I kvartal
	11.2. Uprava za katastar i državnu imovinu, dužna je da uspostavi i vodi Registar nepokretnosti kako bi se utvrdilo tačno stanje imovine u državnom vlasništvu, shodno čl. 46 i 47 Zakona o državnoj imovini i Uredbi o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i popisu stvari u državnoj svojini.	Uprava za katastar i državnu imovinu	Kontinuirano
	11.3. Uprava za katastar i državnu imovinu dužna je da u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima i drugim propisima, podatke o nepokretnim i pokretnim stvarima u imovini Crne Gore dostavi Ministarstvu finansija do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu shodno članu 51 Zakona o državnoj imovini.	Uprava za katastar i državnu imovinu	Kontinuirano
	11.4. Ministarstvo finansija i Uprava za katastar i državnu imovinu treba da preduzmu aktivnosti u cilju stavljanja u funkciju softvera za vođenje jedinstvene evidencije i registra nepokretnosti.	Ministarstvo finansija, Uprava za katastar i državnu imovinu	Kontinuirano
	11.5. Preporučuje se Upravi za katastar i državnu imovinu da prati ažurnost u postupku dostavljanja podataka i da preduzima Zakonom predviđene mjere ukoliko se isti ne dostavljaju.	Uprava za katastar i državnu imovinu	I kvartal

12. Javne nabavke	12.1. Javni naručioci su dužni da u skladu sa članom 4 Uredbe o načinu planiranja i sprovođenja centralizovanih javnih nabavki Upravi za katastar i državnu imovinu dostave najkasnije do 15. januara tekuće godine plan potrebe za predmetima centralizovane javne nabavke u tekućoj godini, u skladu sa iznosom sredstava koja su im odobrena u budžetu Uprave za tekuću godinu ili drugih izvora u skladu sa zakonom.	Svi korisnici budžeta	I kvartal
	12.2. Uprava za katastar i državnu imovinu je dužna da Ministarstvu finansija dostavi najkasnije do 25. januara tekuće godine plan centralizovanih javnih nabavki na saglasnost u skladu sa članom 5 Uredbe o načinu planiranja i sprovođenja centralizovanih javnih nabavki.	Uprava za katastar i državnu imovinu	I kvartal
	12.3. Uprava za kapitalne projekte dužna je da do 31. januara tekuće finansijske godine sačini i dostavi Ministarstvu finansija plan javnih nabavki radi objavljivanja na elektronski sistem javnih nabavki, shodno članu 84 Zakona o javnim nabavkama.	Uprava za kapitalne projekte	I kvartal
13. Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola	13.1. Uprava za kapitalne projekte je dužna da uspostavi unutrašnju reviziju u skladu sa članom 49 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru i članom 2 Uredbe o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru.	Uprava za kapitalne projekte	Izmijenjen član 2 Uredbe o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru
14. Sistemske preporuke	14.1. Preporučuje se Skupštini Crne Gore da godišnjim zakonom o budžetu uvede normu kojom se zabranjuje preusmjeravanje sredstava sa pozicije kamata na druge izdatke.	Skupština Crne Gore, Ministarstvo finansija	III kvartal
	14.2. Preporučuje se da se pravna lica koja su dio sistema finansiranja po osnovu javnih prihoda finansiraju kroz sistem budžeta Crne Gore.	Ministarstvo finansija	III kvartal
	14.3. Preporučuje se Vladi Crne Gore da, u skladu sa članom 61 Zakona o državnim službenicima i namještenicima određuje vršioca dužnosti do imenovanja odnosno postavljenja lica a najduže do 6 mjeseci.	Generalni sekretarijat Vlade	Kontinuirano
	14.4. Potrošačke jedinice su dužne da u zakonom predviđenom roku plaćaju dospjele obaveze nastale po osnovu sudskih presuda, sudskih rješenja i rješenja Agencije za mirno rješavanje radnih sporova, u cilju izbjegavanja nastanka dodatnih troškova prinudnog izvršenja.	Svi korisnici budžeta	Kontinuirano
	14.5. Preporučuje se da sve potrošačke jedinice, prilikom planiranja budžeta, obezbijede usaglašeno stanje neizmirenih obaveza sa Zaštitnikom imovinsko - pravnih interesa Crne Gore i isto prezentiraju Ministarstvu finansija.	Svi korisnici budžeta	Kontinuirano

